Vállalkozási formák

PPKE Információs Technológiai Kar 2016/2017. tanév tavaszi szemeszter

dr. Harangozó Gábor gabor.harangozo@uni-corvinus.hu

Az előadás felépítése

- Vállalkozások csoportosítása
- Gazdasági társaságok
  - betéti társaság
  - korlátolt felelősségű társaság
  - részvénytársaság
  - közkereseti társaság
- Egyéb vállalkozási formák
  - egyesülés
  - szövetkezet
  - egyéni vállalkozás
- Vállalkozások megszűnése

A vállalkozás létrehozásának alapfeltételei

Alaptőke
Jogszabályi háttér
Megfelelő politikai-gazdasági helyzet
Szakképzettség
Üzleti elképzelés
Emberi tulajdonságok

Vállalati formák csoportosítása

<u>Tulajdonforma szerint</u>

- Magántulajdonosi
- Allami tulajdonú
- Önkormányzati tulajdonosi
- Szövetkezeti tulajdonosi
- Egyéb közösségi tulajdonosi
- Vegyes

Szervezeti forma szerint

- Egyéni vállalkozás
- Társas vállalkozás:
- -Részvénytársaság (Rt.)
- -Közkereseti társaság (Kkt.)
- -Korlátolt felelősségű társaság (Kft.)
- -Betéti társaság (Bt.)
- -Egyesülés
- -Szövetkezet

Tevékenység-típusok szerint

- •lpari
- •Kereskedelmi
- Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási
- Közlekedési
- Pénzintézeti
- Személyi szolgáltatást nyújtó

Nagyság szerint

Nagyság szerint

Vállalkozás mérete	Foglalkoztatottak száma (fő)	Mérlegfőösszeg (millió euró)	Árbevétel (millió euró)
Nagyvállalkozás	>250	>50	>43
Középvállalkozás	<250	<50	<43
Kisvállalkozás	<50	<10	<10
Mikrovállalkozás	<10	<2	<2

A gazdasági társaságok

- Meghatározott tevékenységet végeznek eredmény elérése céljából
- A gazdasági élet önálló jogalanya lehet
- Létrehozásának célja tőke- vagy személyegyesítés
- A szükséges tőkevagyont a tagok adják össze
- A nyereségen és a veszteségen a tagok osztoznak előre meghatározott módon

Alapfogalmak/I.

Alapító vagyon

- •Készpénz
- Apport: bármely forgalomképes vagyontárgy

Felelősség:

- Korlátolt: a tagok bevitt vagyon mértékéig felelősek
- •Korlátlan: a tagok teljes saját vagyonukkal is felelnek
- •Egyetemleges: bármely tagtól követelhető a kötelezettség teljesítése
- Jogi személyiség:saját nevében jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat

Társasági szerződés:

- Vállalkozás alapításához társasági szerződés megkötése szükséges
- •Minden tagnak alá kell írnia
- •Tartalmaznia kell: cégnév, székhely, fő tevékenység, tagok, tőke rendelkezésre bocsátásának módja, képviselet módja, vezető tisztségviselő személye
- Alapján a céget bejegyzik a Cégbíróságon

Alapfogalmak/II.

Legfőbb szerv

- •A tagok gyűlése taggyűlés
- Alapvető, stratégiai kérdésekben dönt
- •Általában szótöbbséggel dönt, de vannak kérdések, ahol minősített többség (akár teljes egyetértés) szükséges a döntéshozatalhoz

Ellenőrzés, a törvényesség biztosítása

Felügyelőbizottság (Nyrt.)

- Tagok hozzák létre az ügyintézés ellenőrzése céljából
- •3-15 tagból áll
- •A működésbe nem szól bele, csak ellenőrzési joga van

Könyvvizsgáló: Rt. + 50M árbevétel felett

•a társaság pénzügyi beszámolója megfelel-e a törvényi előírásoknak, megbízható, valós képet ad-e a tsg. működéséről, eredményéről

Gazdasági társaságok

Közkereseti társaság (Kkt.)

- Többszemélyes gazdasági társaság
- A tagok felelőssége korlátlan és egyetemleges
- Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság
- Gyakran családi vállalkozás
- Alapításának nincs minimálisan előírt tőkekövetelménye
- Nyereség-és veszteségfelosztás a tagok hozzájárulásának mértéke szerint
- Társasági szerződéssel jön létre

Korlátolt felelősségű társaság (Kft.)/I.

- Önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság (tagok és társaság felelőssége különválik)
- Társasági szerződéssel jön létre, legfőbb szerve a taggyűlés
- A tagok felelőssége korlátolt, csak bevitt tőkéjük mértékéig felelősek
- Lehet egyszemélyes kft-t is alapítani (ekkor alapító okirattal jön létre)

Korlátolt felelősségű társaság (Kft.) - folyt.

- Törzstőkéje a tagok törzsbetéteiből áll, minimum 3 millió Ft (korábban 500 ezer forint)
- A törzsbetét minimum 100 ezer forint
- A törzstőke pénzbeli befizetés mellett apport (tárgyi eszköz, immateriális javak – pl. szellemi termék) formájában is teljesíthető
- Az eredmény a tagok között a befizetett törzstőke arányában oszlik szét – a társasági szerződés ettől eltérhet

Betéti társaság (Bt.)

- Kkt. és Kft. "keveréke"
- Jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság
- A tagok eltérő módon felelnek a társaság tartozásaiért:
  - legalább egy <u>beltag</u>: korlátlan és egyetemleges felelősség
  - legalább egy <u>kültag</u>: csak a bevitt vagyon mértékéig felel, ill. részesedik az eredményből
- Alapításának nincs minimálisan előírt tőkekövetelménye
- Társasági szerződéssel jön létre

Bt. és Kft. alapítása:

- Illeték: 50 eFt
- Közzétételi költség (5 eFt)
- Ügyvédi munkadíj
- Egyéb dokumentumok:
  - Társasági szerződés, alapító okirat
    - Cégnév
    - Tevékenységi kör
    - Vezető tisztségviselők
    - Szavazati arány
  - Aláírási címpéldányok
  - Tulajdoni lapok
- Vagyoni hozzájárulások teljesítése MENEDZSMENT ISMERETER

Részvénytársaság (Rt.)

- Önálló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság
- Előre meghatározott számú és névértékű részvényből álló alaptőkével indul
- Zrt.: a megalakuló rt. részvényeit a tagok jegyzik és veszik meg, a részvények nem kerülnek nyilvános forgalomba
  - alaptőkéje minimum 5 millió forint
- Nyrt.: alapítása nyilvános részvényjegyzés útján történik, nyilvános kereskedelembe kerülnek a részvények
  - alaptőkéje minimum 20 millió forint

Részvénytársaság (Rt.) - folyt.

- A tagok kötelezettsége csak a névérték szolgáltatására korlátozódik
- "Nagyobb presztízsű" vállalkozási forma
- Speciális részvénytípusok a törzsrészvényen túl:
  - Osztalékelsőbbségi
  - Szavazatelsőbbségi
  - Likvidációs hányadhoz fűződő elsőbbségi
  - -"Aranyrészvény"

Egyéb vállalkozási formák

Egyéni vállalkozás

- Létrehozhatja: bármely belföldi természetes személy saját felelősségére és kockázatára, rendszeresen végzett tevékenység céljából
- A vállalkozó saját vagyonából képzett tőkével működik, amely nem válik el saját vagyonától
- Tartozásaiért teljes saját vagyonának mértékéig felel
- Egyéni vállalkozás folytatásának feltételei: cselekvőképesség, állandó Mo-i lakhely, (vállalkozói igazolvány)
- Minden egyéni vállalkozónak csak egy vállalkozói igazolványa és egyéni vállalkozása lehet

MENEDZSMENT ISMERETEK

Egyéni vállalkozás indítása

- Bejelentés elektronikusan vagy az okmányirodában (tevékenységi körök kiválasztása is ekkor)
- Vállalkozói igazolvány illetéke 10.000 Ft + erkölcsi bizonyítvány 2000 Ft (opcionális, a tevékenység e nélkül is folytatható)
- Szükséges engedélyek (ha kell)
- Társasági adózási forma megválasztása:
  - Nyereségarányos
  - Bevételarányos (pl. EVA)
  - Fix összegű (pl. kisvállalkozói adó KATA)

Egyéni vállalkozás indítása (folyt.)

- Fizetendő járulékok (alkalmazott esetén, akkor is ha nincs bevétel):
  - -EHO
  - -Egészségbiztosítási alap
  - -Nyugdíjbiztosítási alap
  - -Minimálbér vs. garantált bérminimum
- Kötelező kamarai tagság (5000 Ft/év)
- Iparűzési adó (helyi adó ált. 1-2% évente)
- Egyéb költség: pl. könyvelő
- Kezdeti segítség pl. alapítványok, fiataloknak:
  Életpálya Alapítvány
  MENEDZSMENT ISMERETEK

Egyesülés

- Nem gazdasági, hanem kooperációs társaság:
  A cél nem nyereség elérése, hanem a tagok
  - közös törekvéseinek megvalósítása :
  - gazdálkodásuk eredményességének előremozdítása,
  - gazdasági tevékenységük összehangolása,
  - szakmai érdekeik közös képviselete
- Jogi személyiséggel rendelkezik
- A tagok felelőssége korlátlan és egyetemleges
- Pl.: Cukoripari Egyesülés

Szövetkezet

- Nem gazdasági társaság, külön törvény szabályozza
- Célja a tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése
- Tagjai személyes közreműködéssel és vagyon hozzájárulással végzik vállalkozási és más tevékenységüket
- Minimum 5 tag szükséges az alapításhoz
- A tagok egymással szemben kölcsönös felelősséggel tartoznak, külső tartozásokért a tag nem felelős
- Nincs minimálisan megkövetelt tőkenagyság
- Pl.: mezőgazdasági szövetkezetek, takarékszövetkezetek

MENEDZSMENT ISMERETEK

Közhasznú társaság (Kht.), illetve nonprofit gazdasági társaságok

- Természetes személyek és gazdasági társaságok is alapíthatják
- Társadalmi szükségletek kielégítésére szolgáló tevékenység
- A nyereség nem osztható fel a tagok között
- Kht. esetében kötelező a felügyelő bizottság is
- Pl.: Biokontroll Hungária
  Nonprofit Kft. (korában BH Kht.)

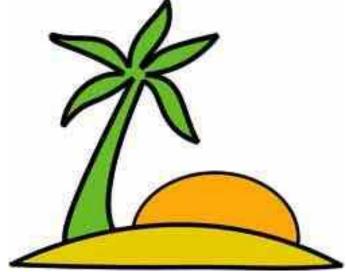
Szervezetek gazdálkodási forma szerint

(Összes regisztrált – 2014, KSH)

Gazdasági társaság		Egyéb	
Kkt.	4314	Egyéni váll (+őstermelő)	1115463
Kft.	412636	Szövetkezet	4255
Bt.	151139	Nonprofit	127254
Rt.	6105		

Offshore vállalkozás

- A bejegyzés országában nem folytat tényleges tevékenységet.
- Lehetséges szempontok:
  - Minimális adófizetési kötelezettség
  - Illetékek elkerülése
  - Minimális információáramlás egyéb országok adóhatóságai felé (vagyon titokban tartása)
  - Tulajdonosok, vezető
    tisztségviselők kiléte nem nyilvános
- Nem törvénytelen, de etikai aggályokat felvethet.

Vállalkozás megszűnése

Csődeljárás

- Gazdaságilag válságos, de nem teljesen reménytelen helyzetben
- A vállalkozás vezetője vagy a hitelezők kezdeményezhetik
- A Cégbíróságon be kell jelenteni, aki vagyonfelügyelőt jelöl ki
- Tárgyalás a hitelezőkkel, 90 nap fizetési haladék
- Célja a vállalkozás fizetőképessé tétele
- Ha sikeres, a csődeljárást megszüntetik…
- ...Ha nem, felszámolássá alakul

Felszámolás

- Az adós fizetésképtelensége miatt történik
- Az adós, a hitelezők, a végelszámoló és a Cégbíróság kezdeményezheti
- Cégbíróságon be kell jelenteni, aki felszámolót nevez ki
- Célja a vállalat jogutód nélküli megszüntetése és az adósságok rendezése
  - Alkalmazottak
  - Hitelezők
  - Befektetők, tulajdonosok
- Egyezséget lehet kötni a hitelezőkkel

Végelszámolás

- A cég nem fizetésképtelen, a tulajdonosok vagy az alapítók jogutód nélkül akarják megszüntetni
- A hitelezőket felszólítják követeléseik bejelentésére
- A Cégbíróságon be kell jelenteni, végelszámolót neveznek ki
- Ha az eljárás közben kiderül, hogy a cég fizetésképtelen, akkor a végelszámolás felszámolási eljárássá alakul